

COLLEGE VAN TOEZICHT

ADVOCATUUR

JAARVERSLAG 2023

COLLEGE VAN TOEZICHT
ADVOCATUUR

INHOUDSOPGAVE

	Voorwoord	3
1.	Toezichtmodel en organisatie van het college	4
	1.1 Toezicht op de advocatuur	4
	1.2 Samenstelling, voorzitterschap en ondersteuning van het college	4
2.	Regulier toezichtprogramma en aanvullende acties	6
	2.1 Bezoekronde 2023	6
	2.2 Periodiek overleg met dekenberaad	10
	2.3 Signaalopvolging	11
	2.4 Periodiek overleg met algemene raad van de NOVA	11
	2.5 Stakeholdergesprekken	12
3.	Overige werkzaamheden	13
	3.1 Voortgangsrapportages	13
	3.2 Jaarrekening en begroting	13
	3.3 Woo-verzoeken	13
4.	Bijlage	14

VOORWOORD

De wetgever heeft het college van toezicht (het college) per 1 januari 2015 ingesteld om met een onafhankelijke blik van buiten toe te zien op de werking van het toezicht op advocaten en de behandeling van klachten over advocaten door de lokale dekens. Het college is onafhankelijk gepositioneerd binnen de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), onder meer door een eigen begroting en verantwoording, en een eigen secretariaat. Het college stelt jaarlijks een begroting en jaarrekening vast, alsmede een werkplan met de speerpunten en zijn werkzaamheden voor het betreffende jaar. Ter verantwoording over het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en doeltreffendheid van de werkzaamheden en werkwijze stelt het college jaarlijks een verslag van werkzaamheden vast.¹ Met dit jaarverslag voldoet het college aan deze wettelijke plicht over het verslagjaar 2023.

Het college stelt ook jaarlijks een separaat financieel verslag op. Het voorlopige resultaat over 2023 kent een geringe overschrijding op de door de minister voor Rechtsbescherming goedgekeurd begroting. Het college zal hierover in het financieel jaarverslag rapporteren.

In samenwerking met alle betrokkenen heeft het college zich ook in 2023 als systeemtoezichthouder ingespannen voor een goede werking van het toezicht op de advocatuur en de klachtbehandeling door de lokale dekens, alsmede de verdere professionalisering daarvan. Mede in dat kader heeft de minister voor Rechtsbescherming (de minister) het college in 2021 gevraagd hem vaker te informeren over verbeteringen in het toezicht op de advocatuur. In 2023 heeft het college in totaal drie voortgangsrapportages gepubliceerd.²

Tijdens de jaarlijkse bezoekeronde, die plaatsvond in mei/juni 2023 heeft het college met alle dekens afzonderlijk gesproken. Als slot van de bezoekeronde heeft het college daaruit algemene bevindingen en aanbevelingen gedestilleerd. Deze zijn besproken met het dekenberaad om het toezicht en de klachtbehandeling verder te professionaliseren, uniformeren en versterken.

Het toezicht op de advocatuur is aan ontwikkeling onderhevig. De minister heeft in juni 2023 zijn visie gegeven op de door hem gewenste uitwerking van de hervormingen. Het college heeft van deze uitwerking kennisgenomen en ziet het wetsvoorstel tegemoet.

Het college blijft onverminderd actief als toezichthouder in het huidige stelsel en betreft in de uitvoering daarvan relevante ontwikkelingen. Als daar aanleiding toe is kan het college een rol vervullen in het debat hieromtrent.

College van toezicht advocatuur,

De heer mr. R.R. Crince le Roy, Algemeen deken van de NOvA

Mevrouw R. van Wijk - Russchen RBA, Kroonlid

De heer mr. A.J. de Geus, Kroonlid

Den Haag, 28 februari 2024

¹ Artikel 45e lid 1 j0 artikel 45f lid 1 Advocatenwet.

² Deze voortgangsrapportages zijn te vinden op www.collegevantoezichtnova.nl/publicaties/voortgangsrapportages/

1. TOEZICHTMODEL EN ORGANISATIE VAN HET COLLEGE

1.1 Toezicht op de advocatuur

In het toezichtmodel voor de advocatuur zijn de dekens van de elf lokale orden van advocaten belast met en eindverantwoordelijk voor het toezicht op advocaten en advocatenkantoren en de behandeling van klachten over advocaten. Het college heeft de wettelijke taak om toe te zien op de werking van het toezicht op advocaten en de behandeling van klachten over advocaten. Als systeemtoezichthouder draagt het college in het belang van rechtzoekenden en de maatschappij bij aan de bewaking en bevordering van de kwaliteit en integriteit van de advocatuur en de beroepsuitoefening van advocaten, waarbij het college de balans zoekt tussen de eindverantwoordelijkheid van de dekens en zijn eigen taak als systeemtoezichthouder.

Binnen het wettelijk kader van de Advocatenwet en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) toetst het college de taakuitoefening van de dekens aan de Algemene Beleidsregel toezicht en klachtbehandeling, zoals nader uitgewerkt in het Toezichtkader.

Samengevat houdt dat in dat de deken:

- het toezicht en de klachtbehandeling uitoefent op een onafhankelijke, zichtbare, effectieve en professionele wijze, die consistent is met de manier waarop de andere dekens deze taken uitoefenen; en
- toepassing geeft aan de door hem vastgestelde regels en aan de afspraken en handleidingen die de dekens in het dekenberaad hebben gemaakt of opgesteld ten behoeve van hun toezicht en klachtbehandeling.

Het college heeft in de Algemene Beleidsregel toezicht en klachtbehandeling algemene normen gesteld waaraan het toezicht en de klachtbehandeling door de dekens moeten voldoen. Deze normen zijn door het college nader ingevuld in het Toezichtkader. Hiermee is transparant aan welke normen het college toetst. Het toezichtproces van het college ten opzichte van de dekens, inclusief de normen die daarbij gelden voor de dekens, is vastgelegd in het Handhavingskader. De normering, de monitoring, de handhaving en de verantwoording zijn in het Handhavingskader op gestructureerde wijze beschreven en bijeengebracht. Hiermee draagt deze beleidsregel bij aan de verdere professionalisering van de taakuitoefening van het college en van de dekens.

1.2 Samenstelling, voorzitterschap en ondersteuning van het college

Het college wordt gevormd door twee leden die zijn benoemd bij Koninklijk besluit - de zogenaamde kroonleden - en de algemeen deken van de NOvA die ieder voor in beginsel één dag per week zijn aangesteld.

Het college bestond in 2023 uit:

- de heer mr. R.R. Crince le Roy, Algemeen deken van de NOvA
- mevrouw R. van Wijk - Russchen RBA, Kroonlid
- de heer mr. A.J. de Geus, Kroonlid

In het verslagjaar is de samenstelling van het college gewijzigd. Per 1 januari 2023 is de heer mr. A.J. de Geus benoemd als Kroonlid.

Op grond van de Advocatenwet is de algemeen deken de voorzitter van het college. Naar aanleiding van de door Pro Facto uitgevoerde evaluatie van de Wet positie en toezicht advocatuur (Wpta) en vooruitlopend op de hervorming van het toezicht op de advocatuur fungeert het langzittende Kroonlid in de praktijk als voorzitter. Gedurende het verslagjaar 2023 gaf mevrouw Van Wijk-Russchen als Kroonlid invulling aan dit fungerend voorzitterschap.

Bij de uitvoering van de taken wordt het college ondersteund door een secretariaat. In 2023 is het college ondersteund door een secretariaat dat merendeels bestond uit medewerkers die parttime en op interim-basis werkzaam waren voor het college. De interim-aanstelling gaf het college de mogelijkheid te anticiperen op de ontwikkelingen vanwege de voorgenomen hervorming van het toezicht op de advocatuur.³ Inmiddels is meer zicht op de richting hiervan. Uit de brief van de minister voor Rechtsbescherming van 29 juni 2023 volgt dat ook in de nieuwe constellatie een college van toezicht blijft bestaan, zij het in een andere rol, functie en samenstelling. Dit maakt dat het college vanaf begin 2024 de bezetting van het secretariaat grotendeels vast gaat invullen.

³ Zoals toegelicht in de vijfde voortgangsrapportage.

2. REGULIER TOEZICHTPROGRAMMA EN AANVULLENDE ACTIES

In het Werkplan 2023 (het werkplan) heeft het college als systeemtoezichthouder een regulier toezichtprogramma en verschillende aanvullende acties opgenomen. Dit programma en deze acties vloeien mede voort uit de in het Werkplan beschreven ontwikkelingen, die het college signaleerde ten aanzien van het toezicht en bij de klachtbehandeling door de lokale deken.

Het reguliere toezichtprogramma omvatte in het verslagjaar 2023 de volgende componenten:

- dekenbezoekronde;
- periodiek overleg met het dekenberaad; en
- signaalopvolging.

Daarnaast waren in 2023 als aanvullende acties voorzien:

- periodiek overleg met algemene raad van de NOvA; en
- overleg met andere stakeholders.

Hieronder wordt per onderwerp beschreven wat de voornemens van het college waren, welke doelstellingen en effecten het college daarbij voor ogen heeft gehad en welke werkzaamheden zijn verricht. Ten aanzien van de bezoekronde zijn ook bevindingen en aanbevelingen opgenomen.

2.1 Bezoekronde 2023

Voornemens in het werkplan

Jaarlijks bezoekt het college alle lokale deken tijdens de bezoekronde. Hiermee vormt het college zich een beeld over de werking van het toezicht op advocaten en de behandeling van klachten over advocaten door de deken. De deken moet op veel terreinen thuis zijn en over een brede set vaardigheden (kunnen) beschikken. Met de dekenbezoekronde geeft het college van toezicht invulling aan zijn rol als systeemtoezichthouder. Het college gaat na of de deken gemaakte beleidskeuzes in de praktijk consistent uitvoeren en of de deken goed toezicht uitoefenen. Vertrekpunt hierbij zijn de thema's die het college heeft opgenomen in dit werkplan en de normen uit het Toezichtkader: zichtbaar, onafhankelijk, effectief, professioneel en consistent.

In de bezoekronde 2023 wilde het college extra aandacht geven aan:

- a) opzet, bestaan en werking van het dekenale toezicht. Het college beziet de wijze waarop het toezicht per arrondissement is opgezet, bestaat en werkt en hoe deken het toezicht-instrumentarium toepassen. Hierbij betreft het college casuïstiek op basis van afgeronde toezichtdossiers;
- b) klachtbehandeling in de praktijk. In deze bezoekronde staat het college stil bij de wijze waarop deken de klachtbehandeling invullen. Het college betreft hierbij casuïstiek op basis van afgeronde dossiers; en
- c) actuele ontwikkelingen, alsmede dilemma's die de deken in het afgelopen jaar heeft ervaren.

Bij aandachtspunten a) en b) besprak het college met de dekens ook hoe opvolging is of wordt gegeven aan relevante aanbevelingen naar aanleiding van bezoekronde 2022.⁴

Ter voorbereiding op de bezoekronde heeft het college, zoals gebruikelijk, een informatie-uitvraag gedaan aan de dekens om feitelijk inzicht te krijgen in het uitgeoefende toezicht. Daarnaast heeft het college vragen en bespreekpunten voorbereid die in de gesprekken met de dekens aan de orde zijn gesteld. Deze bespreekpunten zijn gebaseerd op o.a. de reactie op de informatie-uitvraag, een analyse van jaarplan van het dekenberaad en overige informatie zoals signalen, tuchtrechtelijke uitspraken en publicaties van het dekenberaad. De informatie-uitvraag is als bijlage bijgevoegd bij dit jaarverslag.

Doelstelling

Een bezoekronde waarin wordt voortgebouwd op de bevindingen en aanbevelingen uit de vorige bezoekronde.

Beoogd effect

Bijdrage aan verdere professionalisering en uniformering van het toezicht, en consistentie van handelen door dekens.

Werkzaamheden

De dekenbezoeken vonden plaats in juni/begin juli 2023 en zijn afgelegd door twee collegeleden met een medewerker van het secretariaat voor vastlegging. Gesproken is met de deken en de adjunct-secretaris. Vooraf heeft het college bij alle dekens een informatie-uitvraag gedaan. De verstrekte informatie is betrokken bij de voorbereiding van het bezoek. Per bezoek is een verslag opgesteld. Na alle bezoeken heeft het college uit de verslagen en verstrekte informatie 'rode draden' gedestilleerd om toezicht en klachtbehandeling verder te professionaliseren, uniformeren en versterken. Dit is vertaald naar bevindingen en aanbevelingen, die zijn geclusterd naar de onderwerpen uit aanbeveling 9 van de Pro Facto eindrapportage d.d. 5 augustus 2020. Ook heeft het college enkele 'overige' bevindingen en aanbevelingen. Het college heeft dit besproken met het dekenberaad. Nadat de feedback van het dekenberaad is verwerkt, heeft het college de bevindingen en aanbevelingen vastgesteld op 21 november 2023. Hieronder volgt een samenvatting van de bevindingen en aanbevelingen.

De opvolging van deze aanbevelingen bespreekt het college in 2024 met het dekenberaad in de periodieke overleggen. Ook komen deze aanbevelingen aan bod in de bezoekronde van 2024.

Bevindingen en aanbevelingen op basis van de bezoekronde

In de zevende voortgangsrapportage aan de minister, die het college publiceerde op 21 november 2023, is de volgende samenvatting van aanbevelingen en bevindingen uit de bezoekronde opgenomen.

⁴ Een deel van de aanbevelingen naar aanleiding van de dekenbezoekronde 2022 is gericht tot het dekenberaad. De opvolging daarvan zal het college met het dekenberaad bespreken..

Uniforme en effectieve inzet van toezichtinstrumentarium

De selectie van kantoren voor een toezichtactiviteit is aan de orde geweest in het dekenberaad om te komen tot een uniforme aanpak. Het college heeft de aanbeveling gedaan om de afspraken over uniforme selectie te implementeren. Uit de dekenbezoekronde 2023 volgt verder dat versterken van risicosturing door veel dekens wordt omarmd, bijvoorbeeld om tot een slimmere kantorenselectie te komen. De dekens zijn door een externe partij geadviseerd over de wijze waarop het toezicht qua risicosturing kan worden versterkt. Het college heeft aanbevolen om te concretiseren hoe de dekens hieraan opvolging geven.

Bij een kantoorbezoek geven vrijwel alle dekens de voorkeur aan een fysiek bezoek. Hiermee krijgt de deken een completer beeld van het kantoor en dit bevordert de laagdrempelig- en toegankelijkheid van de deken en het bureau van de lokale orde. Dekens zien daarnaast de meerwaarde van een digitale uitvraag ter voorbereiding zodat bij het bezoek op enkele onderwerpen kan worden gefocust. In het dekenberaad is gesproken over de aanpak van en werkwijze bij kantoorbezoeken. Naar aanleiding van dekenbezoekronde 2023 heeft het college de aanbeveling gedaan te komen tot een uniforme aanpak en werkwijze, die de dekens nadien toepassen bij kantoorbezoeken.

De deken bezoekt advocatenkantoren in het kader van toezicht. Na de vorige bezoekronde heeft het college aanbevolen om leden van de raad van de orde, in aanloop naar nieuwe toezichtmodel, zoveel mogelijk buiten toezichtactiviteiten te houden indien de situatie (qua personeel en noodzakelijke expertise) dit toelaat. In de meeste gevallen worden leden van de raad nu niet meer ingezet voor kantoorbezoeken of andere toezichtactiviteiten. Wel betrekken bijna alle dekens zo nodig leden van de raad vanwege specifieke expertise. En zij worden ingezet bij kantoorbezoeken met als doel kennismaking of stagiaireaangelegenheden. Naar aanleiding van deze dekenbezoekronde heeft het college de aanbeveling gedaan toezichtactiviteiten niet meer te beleggen bij leden van de raad. Dit laat onverlet de mogelijkheid hen wel te betrekken bij klachtbehandeling.

Per 1 januari 2023 worden onderzoeken met betrekking tot de Wwft, derdengelden en contante betalingen in opdracht van de dekens uitgevoerd door de unit Financieel Toezicht Advocatuur (unit FTA). Voor deze centrale onderzoeken zijn protocollen opgesteld. Enkele dekens hebben suggesties om de inzet van de unit FTA te versterken. Verder volgt uit bezoekronde 2023 dat verwachtingen van dekens over (de inhoud van) een onderzoeksrapport dat de unit FTA opstelt uiteen lopen. Het college heeft de aanbeveling gedaan om dit te uniformeren, waarbij de deken op basis van het onderzoeksrapport uiteraard een eigen afweging maakt over een eventueel handhavingstraject.

Uit de dekenbezoekronde 2023 volgt dat coaching regelmatig wordt ingezet, meestal als de kwaliteit van dienstverlening door een advocaat ondermaats is. Dekens benoemen dat coaching de meeste kans van slagen heeft als de betrokken advocaat hiervoor open staat en veranderingsbereid is. Er is op dit moment nog geen uniforme aanpak (bijvoorbeeld wanneer coaching wordt ingezet, wat de gewenste tijdsduur is, hoe rapportage en monitoring plaatsvindt). Soms wordt coaching door een deken 'opgelegd' als opmaat naar een dekenbezwaar in de vorm van een laatste waarschuwing.

Wijze waarop dossieronderzoek plaatsvindt

Naar aanleiding van dekenbezoekronde 2022 deed het college de aanbeveling om een uniforme werkwijze te ontwikkelen voor zorgvuldige vastlegging van dossieronderzoek en overige toezicht-activiteiten. Dit is nadien aan de orde geweest in het dekenberaad. Het college dringt erop aan om de in het dekenberaad gemaakte afspreken te implementeren.

Uniforme werkwijze voor omgang met klachten en indienen van dekenbezwaren

Bij de lokale ordebureaus wordt de deken bij klachtbehandeling ondersteund door stafjuristen. In sommige arrondissementen hebben leden van de raad van de orde, naast de deken, hierbij een rol, omdat zij bijvoorbeeld worden ingezet bij bemiddelingsgesprekken. De commissie klacht- en tuchtrecht van het dekenberaad heeft de afgelopen periode voorstellen gedaan aan de dekens om klachtbehandeling verder te uniformeren, ter aanvulling op de extern gepubliceerde Leidraad dekenaal klachtonderzoek. Het college heeft aanbevolen deze voorstellen te implementeren.

In recente beslissingen heeft de tuchtrechter geoordeeld dat bij veel-klagers sprake kan zijn van 'misbruik van klachtrecht'⁵. Dit biedt dekens steun om procedures van veel-klagers⁶ sneller af te doen. De commissie klacht- en tuchtrecht van het dekenberaad heeft daarnaast een uniforme aanpak met betrekking tot veel-klagers ontwikkeld en het initiatief genomen tot een landelijk overzicht met alle procedures op dit gebied.

Beslissingen van de tuchtrechter worden op de ordebureaus geanalyseerd, o.a. of en waarom afgeweken is van het dekenstandpunt. Deze analyse wordt betrokken bij de behandeling van toekomstige klachtdossiers. Het draagt daarmee bij aan uniforme klachtafhandeling.

Inzet van Awb-instrumentarium

Dekens hebben sinds 2015 het bestuursrechtelijk handavingsinstrumentarium ter beschikking, dit werd tot recent weinig ingezet. Inmiddels heeft het dekenberaad afgesproken bij niet tijdig indienen van de kengetallen of CCV een last onder dwangsom (LOD) op te leggen. Ook is een externe bezwaarschriftencommissie ingesteld en zijn modellen ingericht. Blijkens het jaarverslag 2022 van het dekenberaad is door dekens een beperkt aantal (voorgenomen) LOD's kenbaar gemaakt of opgelegd. In enkele gevallen is een LOD voorbereid, maar niet opgelegd omdat de gevraagde informatie alsnog is verstrekt. Het college heeft aanbevolen per dossier actief te overwegen of bestuursrechtelijke handhaving passend en opportuun is. Ook moedigt het college dekens aan ervaringen uit te wisselen met andere toezichthouders over inzet van bestuursrechtelijke handhaving. In het dekenberaad bespreken de dekens sinds kort enige casuïstiek over handavingsdossiers. Deze kennisdeling levert een bijdrage aan verdergaande uniformering.

Formuleer waar mogelijk uniformerende beleidsregels

Het dekenberaad heeft de afgelopen periode verschillende beleids- en werkwijze documenten ontwikkeld (zoals 'Toezicht grotere kantoren, waaronder toezicht integriteit', aanpak m.b.t. veel-klagers en documenten m.b.t. bestuursrechtelijk handhaving). Al deze documenten dragen bij aan verdere uniformering van toezicht en klachtbehandeling. Het college heeft de dekens aanbevolen te zorgen dat voor een passende wijze van borging van deze beleids- en werkwijzedocumenten op het bureau van de lokale orde.

⁵ RvD in het ressort Den Haag 24-04-2023, ECLI:NL:TADRSGR:2023:93.

⁶ Bedoeld worden klagers die het tuchtrecht veelvuldig op een lichtvaardige manier inzetten.

Naar aanleiding van dekenbezoekronde 2022 deed het college de aanbeveling in samenwerking met de NOvA een afgebakende definitie van 'integriteit' te formuleren en vanuit toezichtperspectief te bepalen welke rol de deken als toezichthouder op dit gebied moet vervullen. Conform jaarplan 2023 van het dekenberaad wordt hieraan gewerkt. Het college heeft erop aan gedrongen dit te implementeren.

Continuïteit dekenaat

In 2024 treedt in vier arrondissementen een nieuwe deken aan. Op dit moment wordt gewerkt aan tijdige opvolging en wordt de overdracht voorbereid. Dit doen de dekens ieder voor zich. Tijdens de dekenbezoeken hebben deze dekens toegelicht hoe zij dit aanpakken en één deken stuurde het college een 'protocol inkomend deken'. Er is geen sprake van een uniform inwerkprogramma en geen basistraining 'deken' (naast inhoudelijke trainingen voor dekens vanuit het dekenberaad die wel bestaan). Het college heeft de aanbeveling gedaan zorg te dragen voor een 'protocol inkomend deken' en dit toe te passen bij de overdracht aan een nieuwe deken.

Eén deken was voornemens de beoogd nieuwe deken t.z.t. aan het college voor te leggen om te vernemen dat geen bezwaren zijn tegen deze kandidaat. Hierop is geantwoord dat (i) de deken op grond van artikel 22 Advocatenwet wordt gekozen uit de leden van de lokale orde in de jaarlijkse vergadering van de orde en (ii) de Advocatenwet geen (voorafgaande) "toetsing" door het college van toezicht vereist van een deken.

2.2 Periodiek overleg met dekenberaad

Voornemens in het werkplan

Om bij te dragen aan uniform en professioneel toezicht op de advocatuur heeft het college periodiek overleg met het dekenberaad. In 2023 is vier keer een sessie gepland van het college met het voltallig dekenberaad en vier keer een overleg van het college met het dagelijks bestuur van het dekenberaad. Gespreksonderwerpen worden in onderling overleg bepaald.

Doelstelling

Goede sessies waarin observaties, inzichten en concrete handvatten gedeeld worden.

Beoogd effect

Bijdrage aan een toezichtcultuur, en verdere professionalisering en uniformering van het toezicht en klachtbehandeling.

Werkzaamheden

Het college overlegde in het verslagjaar viermaal met het dagelijks bestuur van het dekenberaad en viermaal met het voltallig dekenberaad. Begin 2023 heeft het college bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de bezoekeronde 2022 aan de dekens teruggekoppeld. Nadien is de opvolging van deze aanbevelingen besproken. Verder is de opzet en informatie-uitvraag van de bezoekeronde 2023 toegelicht. Ook was het college in dialoog met het dekenberaad over het jaarplan met ambities, speerpunten en prioriteiten die de dekens stellen voor hun toezicht op de advocatuur en de klachtbehandeling.

Tot slot kwamen actuele ontwikkelingen aan de orde, waaronder de transitie van het toezicht die zal leiden tot één landelijke onafhankelijke toezichthouder advocatuur.

2.3 Signaalopvolging

Voornemens in het werkplan

Voorgaande activiteiten vinden op vaste momenten plaats. Niet alles is echter voorspelbaar of af te handelen op deze vaste momenten. Tussentijds kunnen er ontwikkelingen zijn die direct aandacht behoeven van het college. Het college verwacht in dit kader dat iedere deken het college tijdig en uit eigen beweging informeert over (urgente) zaken of situaties die een meer dan gebruikelijke impact op de uitoefening van het toezicht en/of de klachtbehandeling zouden kunnen hebben of daaraan schade kunnen berokkenen. Ook verwacht het college notificatie bij ongebruikelijke klachten, meldingen en patronen. Het college is zelf ook doorlopend alert op signalen die het college ontvangt, nieuwsfeiten en overige informatie ten behoeve van zijn toezicht. Het college screent hiervoor de nodige informatiebronnen. Daarnaast ontvangt het college rechtstreeks informatie van klagers over de behandeling van hun klacht, of van advocaten over het toezicht door de deken. Het college heeft geen wettelijke taak of bevoegdheid om klachten te behandelen over de handelwijze van deken in individuele gevallen, maar voor het college zijn dergelijke signalen een bron van informatie over de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling door de deken.

Werkzaamheden

In het verslagjaar leverden 32 personen signalen aan. Hiervan klaagden 19 personen over de klachtbehandeling of het toezicht door deken. De overige signalen vielen buiten de taak van het college, bijvoorbeeld omdat deze betrekking hadden op een verzoek om aanwijzing van advocaat op grond van artikel 13 Advocatenwet, klachten over advocaten of klachten over het tuchtrecht. Daarnaast wendden acht personen, die eerder al signalen zonden, zich dit jaar opnieuw met berichten over dezelfde kwesties tot het college. Het college merkt op dat dergelijke signalen - veelal voorzien van meerdere documenten - veel capaciteit van het secretariaat van het college vragen.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal personen met een signaal	32	35	30	31	19	21	27
Aantal nieuwe signalen over toezicht of klachtbehandeling	19	6	14	12	15	9	15

Tabel 1 - overzicht ontvangen signalen 2017-2023

2.4 Periodiek overleg met algemene raad van de NOvA

Voornemens in het werkplan

Het college en de algemene raad van de NOvA hebben afgesproken periodiek overleg te voeren. Enerzijds omdat het college en de NOvA gebruikmaken van gemeenschappelijke voorzieningen (zoals toegelicht in het werkplan 2023). Anderzijds over relevante ontwikkelingen aangaande het huidige en toekomstige toezicht op de advocatuur, het functioneren van het college en de rol van de NOvA als regelgever en beleidsmaker.

Doelstelling

Overleg over en delen van kennis met betrekking tot het huidige en toekomstige toezicht op de advocatuur, functioneren van beide organen en andere relevante ontwikkelingen.

Beoogd effect

Bijdrage aan professionele uitoefening van de taken van het college en rolvast positionering van het college jegens de NOvA.

Werkzaamheden

Het college overlegde in 2023 zes keer met de algemene raad van de NOvA. Daarbij is onder meer gesproken over personele ontwikkelingen, Woo-verzoeken en beleidsmatige ontwikkeling ten aanzien van de advocatuur.

2.5 Stakeholdersgesprekken**Voornemens in het werkplan**

Ten behoeve van de uitvoering van het systeemtoezicht gaat het college graag in gesprek met andere relevante stakeholders zoals toezichthouders in andere domeinen en organen belast met de tuchtrecht-spraak ten aanzien van advocaten.

Doelstelling

Overleg over relevante ontwikkelingen en leren van toezichthouders in andere domeinen en organen belast met tuchtrechtspraak.

Beoogd effect

Bijdrage aan de voorbereiding en uitvoering van het systeemtoezicht, alsmede bevorderen van samenwerking en interactie met andere stakeholders en toezichthouders.

Werkzaamheden

In het najaar 2023 voerde het college gesprekken met andere toezichthouders en stakeholders. Gesproken is met vertegenwoordigers van de Financial Intelligence Unit (FIU)- Nederland, het Bureau Financieel Toezicht, de Nationale Ombudsman de minister voor Rechtsbescherming, het College van Afgevaardigden, de raad voor de Rechtspraak en het College van procureurs-generaal. Er is kennis gemaakt met het Hof van Discipline en de voorzitters van de Raden van Discipline. In deze stakeholdersgesprekken ontving het college informatie, inzichten en signalen over de advocatuur of de actuele ontwikkelingen met betrekking tot het toezicht en/of de klachtbehandeling in andere sectoren of beroepsgroepen. Ook trends en ontwikkelingen in andere branches kunnen zo gekoppeld worden aan de uitvoering van het systeemtoezicht op de advocatuur. De gesprekken zijn wederzijds als nuttig ervaren. De contactfrequentie is vastgesteld op eens per jaar of per twee jaar.

3. OVERIGE WERKZAAMHEDEN

3.1 Voortgangsrapportages

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de minister voor Rechtsbescherming het college gevraagd te rapporteren over verbetering in het toezicht op de advocatuur in het licht van de evaluatie van de Wpta. Conform het werkplan 2023 beoogde het college in dit verslagjaar drie voortgangsrapportages te publiceren. Hieraan is opvolging gegeven. De vijfde, zesde en zevende voortgangsrapportages zijn in maart respectievelijk juni respectievelijk november 2023 aan de minister en andere stakeholders toegezonden, en gepubliceerd op de website van het college.

3.2 Jaarrekening en begroting

Het college stelt een eigen begroting en een jaarrekening vast die ingevolge artikel 45e Advocatenwet goedkeuring behoeven van de minister voor Rechtsbescherming, gehoord de algemene raad van de NOvA. Indien gedurende het kalenderjaar aanmerkelijke verschillen (dreigen te) ontstaan tussen de werkelijke en begrote baten en lasten van het college is het college gehouden de algemene raad en de minister onverwijld op de hoogte te brengen onder vermelding van de oorzaak en de verwachte omvang van de verschillen. Indien dat niet mogelijk is vanwege de toezichtstaken van het college, kan het college met een summiere omschrijving volstaan.

Gelet op het voorgaande heeft het college de jaarrekening 2022 op 2 mei 2023 aan de minister toegezonden. Op 15 november 2023 heeft de minister – gehoord de algemene raad – de jaarrekening 2022 formeel goedgekeurd.

Het college heeft op 17 oktober 2023 zijn begroting voor het jaar 2024 vastgesteld en vervolgens voor goedkeuring op 19 oktober 2023 doorgezonden naar de minister. De minister heeft – gehoord de algemene raad – de begroting op 1 december 2023 goedgekeurd.

3.3 Woo-verzoeken

Het college is een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en valt derhalve ook onder werking van de Wet open overheid (Woo). De behandeling van de Woo-verzoeken vraagt specifieke expertise en extra capaciteit, die in de huidige opzet en invulling niet binnen het secretariaat van het college aanwezig is. Voor de behandeling is dan ook specifieke expertise en aanvullende capaciteit ingehuurd. Het college signaleert dat in 2023 het aantal Woo-verzoeken en daarbij de voor bezwaar en beroep vatbare beslissingen is toegenomen en meer capaciteit vraagt van het secretariaat ten opzichte van voorgaande jaren.

4. BIJLAGEN

Informatie-uitvraag ten behoeve van de bezoekronde dekens 2023

1. Een beschrijving van de wijze waarop u sinds 30 juni 2022 (datum vorige uitvraag) tot heden kantoren heeft geselecteerd voor een kantoorbezoek.
2. Drie geanonimiseerde, representatieve en zelfstandige leesbare door u opgestelde beschrijvingen van dossiers die u tussen 30 juni 2022 (datum vorige uitvraag) en heden heeft afgerond, te weten:
  - beschrijving A van een onderzoek dat u heeft uitgevoerd en -naar uw oordeel- 'goed' is verlopen waarin aan bod komt (i) de aanleiding van het uitgeoefende toezicht, (ii) hoe het onderzoek is uitgevoerd en welke bevoegdheden zijn gehanteerd (feitelijke weergave), (iii) samenvatting van de belangrijkste bevindingen, (iv) eventuele opvolging van deze bevindingen, (v) indien dit geleid heeft tot handhaving: een toelichting daarop;
  - beschrijving B van een onderzoek dat u heeft uitgevoerd en -naar uw oordeel- 'minder goed' is verlopen waarin de punten (i) t/m (v) uit de vorige bullet aan bod komen en (vi) welke leerpunten u hieruit heeft gehaald; en
  - beschrijving C van een thema- of ander onderzoek dat met betrokkenheid van de unit FTA is uitgevoerd waarin de punten (i) t/m (v) uit de eerste bullet aan bod komen en (vi) hoe de samenwerking tussen u en de unit FTA was met betrekking tot de voorbereiding, uitvoering en opvolging van dit onderzoek.
3. Een beschrijving van de wijze waarop u als deken (i) in het eigen arrondissement invulling heeft gegeven aan de speerpunten uit het jaarplan 2022 van het dekenberaad en (ii) in 2022 en 2023 invulling heeft gegeven c.q. geeft aan uw portefeuille binnen het dekenberaad.

Toelichting op onderdeel 2.

- a) Met 'geanonimiseerd' is een beschrijving bedoeld zonder vermelding van namen van cliënt(en), andere partijen en betrokken advocaten(kantoren). Het college verwacht wel dat uit beschrijvingen A t/m C voldoende duidelijk blijkt binnen welke context e.e.a. zich heeft afgespeeld.
- b) Verzoek is om beschrijvingen A en B te baseren op enerzijds een dossier dat ziet op 'toezicht in enge zin' en anderzijds een dossier dat de behandeling van klacht betreft, met mogelijk bestuursrechtelijke of tuchtrechtelijke handhaving. U kunt zelf bepalen welke van uw dossiers het beste past bij beschrijving A respectievelijk beschrijving B.
- c) De omvang van beschrijvingen A t/m C mag u zelf bepalen. Van belang is dat de beschrijvingen zelfstandig leesbaar zijn en een 'niet ingewijde' lezer uw weergave van de punten (i) t/m (v) resp. (vi) zonder nadere toelichting kan begrijpen.